

DOCUMENTBESCHRIJVING

1. *Titel van publicatie:*
Code van goede praktijk voor gebruik van bodematerialen in een kadastrale werkzone
2. *Verantwoordelijke Uitgever:*
OVAM
3. *Wettelijk Depot nummer:*
D/2018/5024/16
4. *Trefwoorden:*
Bodematerialen, uitgegraven bodem, baggerspecie, ruimingsspecie, bentonietslib, kadastrale werkzone , kenmerken werken, gebruik, soortgelijke bodemkenmerken
5. *Samenvatting:*
Deze code van goede praktijk geeft de richtlijnen voor het gebruik van bodematerialen in een kadastrale werkzone.
6. *Aantal bladzijden:* 9
7. *Aantal tabellen en figuren:* /
8. *Datum publicatie:*
20 december 2018
9. *Prijs:* /
10. *Begeleidingsgroep en/of auteur:*
Grondbank vzw, Grondwijzer vzw, OVAM
11. *Contactpersonen:*
Dirk Dedecker
12. *Andere titels over dit onderwerp:* /
xxxx

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

<http://www.ovam.be>

INHOUD

1	Algemeen	
2	Code van goede praktijk	
2.1	Algemeen	
2.2	Uitgraven	
2.2.1	Indien geen analyseresultaten beschikbaar zijn	
2.2.2	Indien analyseresultaten beschikbaar zijn	
2.3	Baggeren of ruimen	
2.3.1	Indien geen analyseresultaten beschikbaar zijn	
2.3.2	Indien analyseresultaten beschikbaar zijn	39
2.4	Tussentijds opslaan	
2.5	Zeven	
2.6	Bodemverbeterende middelen	
2.7	Gebruik	
2.8	Vaststelling bodemverontreiniging	

1. Algemeen

Voor bodemmaterialen afkomstig van een verdachte grond, waarvoor het totale volume van uitgraven baggeren of ruimen kleiner is dan 250 m³ én waarbij het bodemmateriaal in de kadastrale werkzone wordt gebruikt, geldt een vrijstelling voor de opmaak van het technisch verslag, op voorwaarde dat het bodemmateriaal volgens een code van goede praktijk wordt gebruikt.

Bodemmateriaal dat 80% van de overeenstemmende bodemsaneringsnorm overschrijdt, mag enkel binnen de kadastrale werkzone gebruikt worden, op voorwaarde dat:

- het gebruik van het bodemmateriaal geen bijkomende verontreiniging van het grondwater kan veroorzaken;
- na het gebruik van het bodemmateriaal er geen bijkomend risico bestaat aan een mogelijke blootstelling van de verontreinigende stoffen;
- het bodemmateriaal wordt gebruikt volgens een code van goede praktijk.

Partijen bodemmaterialen met concentraties die kleiner zijn dan 80% van de overeenstemmende bodemsaneringsnorm op de plaats van gebruik kunnen vrij worden gebruikt binnen de kadastrale werkzone.

Voorliggende code van goede praktijk geldt zowel voor het gebruik van bodematerialen binnen de kadastrale werkzone waarbij een technisch verslag opgemaakt moet worden, als voor het gebruik van bodematerialen binnen de kadastrale werkzone waarbij geen technisch verslag opgemaakt moet worden.

2. Code van goede praktijk

2.1 Algemeen

Indien een technisch verslag verplicht is, houden de initiatiefnemer van de werken en de uitvoerder van de werken rekening met de richtlijnen die de erkende bodemsaneringsdeskundige en de erkende bodembeheerorganisatie geformuleerd hebben.

Het gebruik van verontreinigde bodem binnen de kadastrale werkzone is enkel toegestaan onder volgende voorwaarden:

- indien een technisch verslag opgemaakt moet worden: de bodemsaneringsdeskundige heeft hierbij schriftelijk de initiatiefnemer van de grondwerken gewezen op de voorkomende verplichtingen in verband met de bepalingen van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming. De initiatiefnemer van de werken heeft de eigenaar of exploitant van het terrein er schriftelijk op gewezen dat de bepalingen van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming onverminderd van toepassing zijn.
- indien geen technisch verslag opgemaakt moet worden: de initiatiefnemer van de werken heeft de eigenaar of exploitant van het terrein er schriftelijk op gewezen dat de bepalingen van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming onverminderd van toepassing zijn;
- het gebruik van de bodemmaterialen, eventuele toekomstige bodemsaneringswerken niet verhindert.

2.2 Uitgraven

2.2.1 Indien geen analyseresultaten beschikbaar zijn

De bodem wordt selectief uitgegraven:

- in de diepte:
 - verwijderen van de verharding;
 - uitgraven teelaardelaag;
 - uitgraven geroerde bodem;
 - uitgraven ongeroerde bodem;
 - uitgraven op basis van zintuiglijke vaststellingen.
- in horizontaal vlak:
 - uitgraven op basis van zintuiglijke vaststellingen.

Zintuiglijke vaststellingen zijn:

- aanwezigheid van bodemvreemde materialen (vb. plastic, ijzer, rubber, hout, glas, vaten, ...);
- aanwezigheid van stenen of steenachtige materialen (vb. natuurlijke stenen, bakstenen, beton, puin, sintels, teerdeeltjes, asfalt...);
- aanwezigheid van een verontreiniging met minerale olie (geurafwijking en/of kleurafwijking);
- aanwezigheid van andere zintuiglijke vaststelbare verontreiniging, vb:
 - cyanide (blauwverkleuring na blootstelling aan de lucht);
 - gechloreerde solventen, vluchtige aromaten (geur).

2.2.2 Indien analyseresultaten beschikbaar zijn

De bodem wordt uitgegraven volgens het zoneringsplan en volgens de bijhorende richtlijnen van de bodemsaneringsdeskundige en de bodembeheerorganisatie.

Indien selectieve uitgraving van de verschillende partijen onmogelijk is, krijgt de volledige partij de slechtste kwaliteit toegekend. Indien voor één of meerdere deelpartijen niet alle gebruiksmogelijkheden gekend zijn, kan hierover pas uitsluitel gegeven worden als de volledige partij bijkomend bemonsterd wordt.

2.3 Baggeren of ruimen

2.3.1 Indien geen analyseresultaten beschikbaar zijn

Het sediment en de vaste deel van de waterbodem wordt op basis van zintuiglijke vaststellingen, selectief gebaggerd of geruimd in horizontaal vlak.

Zintuiglijke vaststellingen zijn:

- aanwezigheid van bodemvreemde materialen (vb. plastic, ijzer, rubber, hout, glas, vaten, ...);
- aanwezigheid van andere zintuiglijke vaststelbare verontreiniging, vb:
 - organisch materiaal (geurafwijking en/of kleurafwijking);
 - cyanide (blauwverkleuring na blootstelling aan de lucht);
 - gechloreerde solventen, vluchtige aromaten (geur).

2.3.2 Indien analyseresultaten beschikbaar zijn

De bodem wordt uitgegraven volgens het zoneringsplan en volgens de bijhorende richtlijnen van de bodemsaneringsdeskundige en de bodembeheerorganisatie.

Indien selectieve uitgraving van de verschillende partijen onmogelijk is, krijgt de volledige partij de slechtste kwaliteit toegekend. Indien voor één of meerdere deelpartijen niet alle gebruiksmogelijkheden gekend zijn, kan hierover pas uitsluitel gegeven worden als de volledige partij bijkomend bemonsterd wordt.

2.4 Tussentijds opslaan

Indien geen analyseresultaten beschikbaar zijn voor de bodemmaterialen worden de bodemmaterialen afkomstig uit verschillende bodemlagen gescheiden van elkaar opgeslagen. Volgende bodemlagen kunnen voorkomen:

- teelaardelaag;
- ongeroerde bodem per duidelijk onderscheiden verschil in textuur of lithologie;
- sedimentlaag van de waterbodem;
- vaste deel van de waterbodem;
- verontreinigde bodem;
- geroerde bodem:
 - vergraven bodem;
 - opgespoten bodem;
 - bentonietlib;
 - aanwezigheid van bodemvreemde materialen (stenen, steenachtige of andere bodemvreemde materialen);
 - aanwezigheid van waarneembare bodemverontreiniging;
- zintuiglijk verontreinigde bodem.

Het tussentijds opslaan van verontreinigde bodem mag geen aanleiding geven tot bijkomende risico's door:

- het vermengen van de opgeslagen bodem met de onderliggende bodem;
- het verontreinigen van de onderliggende bodem bij afwezigheid van een verharding of een afdekfolie;
- het afspoelen en opwaaien van bodemdeeltjes;
- het rechtstreeks contact met gestapelde bodemmaterialen.

Bij het tussentijds opslaan van verontreinigde bodem worden de nodige voorzorgsmaatregelen genomen zodat deze risico's vermeden worden.

Indien voor het gebruik van de bodemmaterialen een technisch verslag is opgemaakt gebeurt het tussentijds opslaan van de bodemmaterialen volgens de richtlijnen van de erkende bodemsaneringsdeskundige of volgens de gebruiksvoorwaarden en uitvoeringsbepalingen in de bijhorende conformverklaring van de erkende bodembeheerorganisatie.

Het is verboden om verscheidene partijen bodemmaterialen tijdens of na het uitgraven, baggeren of ruimen te mengen met de bedoeling om door de lagere concentratie van één of meer stoffen die aanwezig zijn in de bodemmaterialen, een gebruik in aanmerking te laten komen die voor de niet-gemengde bodemmaterialen niet is toegelaten.

2.5 Zeven

Het maximale gehalte aan bodemvreemde materialen, andere dan stenen en steenachtige materialen, bedraagt 1% volume- en massaprocent. Het maximale gehalte aan bodemvreemde stenen en steenachtige materialen, bedraagt 25 massaprocent.

Voor het fysisch scheiden van een deel of het geheel van de bodemvreemde materialen, andere dan stenen en steenachtig materiaal, gelden de toepasselijke wettelijke bepalingen.

2.6 Bodemverbeterende middelen

De toevoeging van grondstoffen aan bodemmaterialen met het oog op bodemverbetering gebeurt in overeenstemming met de productspecificatie. De partij bodemmaterialen moet voor de toevoeging voldoen aan de voorwaarden voor het beoogde gebruik.

Een afvalstof kan enkel aan de bodem worden toegevoegd indien ze de status van grondstof heeft verworven. Grondstoffen die voldoen aan het gebruik als bouwstof kunnen niet als bodemverbeterende toeslagstof aan bodemmaterialen toegevoegd worden.

2.7 Gebruik

Bij het gebruik van de bodemmaterialen geldt het volgende:

- indien er een technisch verslag opgemaakt is: de bodemmaterialen worden gebruikt volgens de richtlijnen van de bodemsaneringsdeskundige en de bodembeheerorganisatie;
- indien geen analysegegevens beschikbaar zijn mogen zintuiglijk verontreinigde bodemmaterialen enkel binnen de vastgestelde verontreinigingsvlek en in dezelfde bodemlaag opnieuw gebruikt worden;
- het gebruik van de bodemmaterialen mag de uitvoering van een bodemsanering niet verhinderen;
- indien geen analysegegevens beschikbaar zijn wordt de oorspronkelijke bodemgelaagdheid gerespecteerd;
- verontreinigde bodemmaterialen die zich onder een verharding of een leeflaag bevonden, worden opnieuw onder een verharding of een leeflaag gebruikt, tenzij uit analysegegevens duidelijk is dat het gebruik van deze bodemmaterialen geen aanleiding geven tot een bijkomend risico.

Het gebruik van verontreinigde bodemmaterialen (= bij overschrijding van 80% van de overeenstemmende bodemsaneringsnorm of bij zintuiglijk vastgestelde verontreiniging) en het gebruik van een bodem met ongekende kwaliteit mag geen bijkomend risico op blootstelling noch op grondwaterverontreiniging veroorzaken.

2.8 Vaststelling bodemverontreiniging

Bij het vaststellen van een niet-gerapporteerde bodemverontreiniging, deelt de uitvoerder van de werken onmiddellijk de locatie van deze bodemverontreiniging mee aan de initiatiefnemer van de werken.

De initiatiefnemer van de werken stelt op zijn beurt de eigenaar of beheerder van het terrein op de hoogte. Voor de vastgestelde bodemverontreiniging zijn de bepalingen van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming van toepassing.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 27 maart 2019 tot vaststelling van de codes van goede praktijk en van de standaardprocedures voor het gebruik van bodemmaterialen in het kader van de regeling van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 en het VLAREBO-besluit van 14 december 2007.

Brussel,

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Koen VAN DEN HEUVEL